Referat af generalforsamling i ”Lokalhistorisk Forening for den tidligere Støvring Kommune” den 18. marts 2026 afholdt i foreningens lokaler i Øster Hornum.

Referat ved Britt E. Nielsen.

Formand Niels Nørgaard Nielsen bød velkommen til de knap 40 personer, der var mødt op.

1) Per Ronaldsen blev valgt til dirigent ,og han begyndte med at konstatere at generalforsamlingen var lovlig indkaldt. Derefter blev Jens Aage Hansen og Lis Asger Hansen valgt til stemmetællere.

2) Formanden gennemgik årets beretning, som i skriftlig form ligger på arkivets hjemmeside. Den godkendtes uden kommentarer.

3) Kasserer Jørn Quist gennemgik regnskab for 2025, som godkendtes af forsamlingen. Det samme gjaldt budgettet for 2026.

4) Kontingentet for 2027 blev fastsat til samme beløb som i år, nemlig 150 kr.

5) Valg af bestyrelsen: Niels Nørgaard Nielsen, Britta E. Nielsen og Per Rolandsen blev genvalgt. Kim Notholm-Larsen ønskede ikke genvalg. I hans sted blev hidtidig suppleant Bent Ebdrup Pedersen indvalgt.

6) Kim Notholm- Larsen blev valgt til suppleant. Ny suppleant blev Kris Bak Sørensen fra Suldrup.

7) Valg af 2 bilagskontrollanter (revisorer) René Skjødt og Trine Madsbøll modtog genvalg.

8) Valg af 1 bilagskontrollantsuppleant (revisorsuppleant). Leo Nøhr Jespersen blev genvalgt.

9) Indkomne forslag. Ingen forslag var indkommet.

10) Eventuelt. De var ingen indslag.

Ordstyrer og formand takkede de fremmødte og for ”god ro og orden” under generalforsamlingen.

Efter kaffebordet talte pensioneret frimenighedspræst fra Trængstrup, Ole Beck, om Trængstrup Frimenigheds historie med baggrund i den grundtvigske bevægelses opståen og udbredelse i 1800-tallet.

Beck tog udgangspunkt i Grundtvigs farvel til den enevældige Statskirke i 1826. Derfra udviklede Grundtvig sit eget kristne livssyn og samlede efterhånden en voksende tilhængerskare. Vækkelsen blev fra 1840’erne udbredt via grundtvigske højskoler og friskoler, der afskaffede terperi og udenadslære og i stedet vægtede formidling via sang og det levende ord. I

1849 blev religionsfriheden sikret i forfatningen og Statskirken afløst af Folkekirken. I 1855 blev der ved lov indført ret til sognebåndsløsning, og i 1868 kom loven om valgmenigheder. Den bestemte, at medlemmer af en valgmenighed stadig ville høre under Folkekirken. Hvis en valgmenighed eller deres præst ragede uklar med Folkekirken, blev der mulighed for at oprette en frimenighed helt uden for denne. Disse muligheder blev i vid udstrækning anvendt i

den grundtvigske vækkelsesbevægelse, der fik stor udbredelse i slutningen af 1800-tallet først blandt gårdejere og senere også blandt husmænd på landet.

Inspirationen bag den grundtvigske vækkelse i Sønderup og Trængstrup kom fra Mors. Beck nævnte bl.a. Anders Laursen, der i 1873 oprettede Lundby Højskole. Folketingsmand Jens Jensen Sønderup og en grundtvigsk præst i Sønderup oprettede 1880 en grundtvigsk foredragsforening i Trængstrup. 1888 byggedes et forsamlingshus på jord skænket af Jens Jensen Trængstrup. Han gav også senere den opståede frimenighed jord til rejsestald, kirkegård og kirke. Det er de bygninger og den kirkegård der møder den besøgende endnu i dag.

Præsterne kom udefra. Beck nævnte Rasmus Lund fra Mors og Søren Anker Møller fra Klim. Sidstnævntes søn, Rasmus Anker Møller, blev siden præst i mange år for hele 5 frimenigheder i Himmerland, herunder Trængstrup og Støvring. Først i 1940 blev der bygget en præstebolig i Trængstrup, der med Becks tiltrædelse som præst i 1984 blev hans privatejendom. Ligesom kirken er boligen bygget i den grundtvigske byggestil kaldet "Bedre Byggeskik" der var udviklet på Vallekilde højskole.

Om den grundtvigske bevægelses udvikling sagde Beck bl.a.: Fra at have været en betydelig subkultur er der gennem 1900-tallet blevet færre erklærede tilhængere. Til gengæld har bevægelsen været med til at præge dansk kultur f. eks i folkekirken, i skolesynet og i musiklivet og indenfor arkitektur.

De fremmødte og arkivets bestyrelse takker for Ole Becks fortælling, der giver anledning til st bestyrelsen i fremtidige artikler i fx "Hanen" vil sørge for at "den lille fortælling" bliver sat i relation til "den store fortælling" – altså at lokalhistorie altid skal sættes i forbindelse med hvad der eller rører sig i samfundet – og at samfundsudviklingen altid sætter spor i de lokale fortællinger.